

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (19)
حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَ
أَبْصَارُهُمْ وَ جُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (20) وَقَالُوا
لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَ هُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ (21) وَ مَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشْهَدَ
عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَ لَا أَبْصَارُكُمْ وَ لَا جُلُودُكُمْ وَ
لَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ (22)
وَ ذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (23) فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ
مَثْوًى لَهُمْ وَ إِنْ يَسْتَغِيثُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَيْنِ
(24) وَ قَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

وَمَا خَلَفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ

مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

(25)

The day that the enemies of Allah will be gathered together to the fire, they will be marched in ranks. At length, when they reach the (fire), their hearing, their sight, and their skins will bear witness against them, as to (all) their deeds. They will say to their skins: "Why bear ye witness against us?" They will say: "Allah hath given us speech,- (He) Who giveth speech to everything: He created you for the first time, and unto Him were ye to return. "Ye did not seek to hide yourselves, lest your hearing, your sight, and your skins should bear witness against you! But ye did think that Allah knew not many of the things that ye used to do! "But this thought of yours which ye did entertain concerning your Lord, hath brought you to destruction, and (now) have ye become of those utterly lost!" If, then, they have patience, the fire will be a home for them! And if they pardon, their suit shall not be granted. And We have destined for them intimate companions (of like nature), who made alluring to them what was before them and behind them; and the word among the previous generations of Jinns and men, who have passed away, is proved against them; for they are utterly lost.

اور ذرا اُس وقت کا خیال کرو جب اللہ کے یہ دشمن دوزخ کی طرف جانے کے لیے گھیر لائے جائیں گے۔ اُن کے اگلوں کو پچھلوں کے آنے تک روک رکھا جائے گا، پھر جب سب وہاں پہنچ جائیں گے تو ان کے کان اور ان کی آنکھیں اور ان کے جسم کی کھالیں ان پر گواہی دیں گی کہ وہ دنیا میں کیا کچھ کرتے رہے ہیں۔ وہ اپنے جسم کی کھالوں سے کہیں گے "تم نے ہمارے خلاف کیوں گواہی دی؟" وہ جواب دیں گی "ہمیں اُسی خدا نے گویائی دی ہے جس نے ہر چیز کو گویا کر دیا ہے،" اُسی نے تم کو پہلی مرتبہ پیدا کیا تھا اور اب اُسی کی طرف تم واپس لائے جا رہے ہو۔ تم دنیا میں جرائم کرتے وقت جب چھپتے تھے تو تمہیں یہ خیال نہ تھا کہ کبھی تمہارے اپنے کان اور تمہاری آنکھیں اور تمہارے جسم کی کھالیں تم پر گواہی دیں گی۔ بلکہ تم نے تو یہ سمجھا تھا کہ تمہارے بہت سے اعمال کی اللہ کو بھی خبر نہیں ہے۔ تمہارا یہی گمان جو تم نے اپنے رب کے ساتھ کیا تھا، تمہیں لے ڈوبا اور اسی کی بدولت تم خسارے میں پڑ گئے۔" اس حالت میں وہ صبر کریں (یانہ کریں) آگ ہی ان کا ٹھکانا ہوگی، اور اگر رجوع کا موقع چاہیں گے تو کوئی موقع انہیں نہ دیا جائے گا۔ ہم نے ان پر ایسے ساتھی مسلط کر دیے تھے جو انہیں

آگے اور پیچھے ہر چیز خوشنما بنا کر دکھاتے تھے، آخر کار اُن پر بھی وہی فیصلہ عذاب چسپاں ہو کر رہا جو ان سے پہلے گزرے ہوئے جنوں اور انسانوں کے گروہوں پر چسپاں ہو چکا تھا، یقیناً وہ خسارے میں رہ جانے والے تھے۔

और ज़रा उस वक़्त का ख़याल करो जब अल्लाह के ये दुश्मन दोज़ख की तरफ़ जाने के लिए घरे लाए जाएँगे | उनके अगलों को पिछलों के आने तक रोक रखा जाएगा, फिर जब सब वहाँ पहुँच जाएँगे तो उनके कान और उनकी आँखों और उनके जिस्म की खालें उनपर गवाही देंगी कि वे दुनिया में क्या कुछ करते रहे हैं | वे अपने जिस्म की खालों से कहेंगे, “तुमने हमारे खिलाफ़ क्यों गवाही दी?” वे जवाब देंगी, “हमें उसी खुदा ने गोयाई दी है जिसने हर चीज़ को गोया कर दिया है | उसी ने तुमको पहली मर्तबा पैदा किया था और अब उसी की तरफ़ तुम वापस लाए जा रहे हो | तुम दुनिया में जराइम करते वक़्त जब छिपते थे तो तुम्हें यह ख़याल न था कि कभी तुम्हारे अपने कान और तुम्हारी आँखें और तुम्हारे जिस्म की खालें तुमपर गवाही देंगी बल्कि तुमने तो यह समझा था कि तुम्हारे बहुत से आमाल की अल्लाह को भी ख़बर नहीं है | तुम्हारा यही गुमान जो तुमने अपने رب के साथ किया था, तुम्हें ले डूबा और उसी की बदौलत तुम ख़सारे में पड़ गए |” इस हालत में वे सब करें (या न करें) आग ही उनका ठिकाना होगी, और अगर रुजुअ का मौक़ा चाहेंगे तो कोई मौक़ा उन्हें न दिया जाएगा | हमने उनपर ऐसे साथी मुसल्लत कर दिया दिए थे जो उन्हें आगे और पीछे हर चीज़ खुशनुमा बनाकर दिखाते थे, आखिरकार उनपर भी वही

~~~~~

फैसलए-अज़ाब चस्पाँ होकर रहा जो उनसे पहले गुज़रे हुए, जिन्नों और
इनसानों के गरोहों पर चस्पाँ हो चुका था,यक़ीनन वे ख़सारे में रह
जानेवाले थे ।

~~~~~